

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ κ. Α. Κ. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗ

Ο ΝΑΥΑΓΟΣ

Ο πάτερ—Σισώης ο Ζαφτούρας, όταν ήταν μόνον στο κέφι, μου κρατούσε την καλύτερη συντροφιά, εκεί στ' άπικεντρο μοναστήρι, όπου πέρασα λίγες μέρες με την άδεια του Δεσπότη.

Νησιτικός ο πάτερ—Σισώης ήταν άμειλτος και άποχροντικός τέλεια μεθυσμένος πάλι, ήταν άσυνάρτητος, βωμολόχος και ένοχλητικός. Ήταν ένας καλόγηρος μεσόκοπος με την κλασική μορφή του μεθύστου, αλλά έξυπνος, άρκετά μορφωμένος, και ό πιο παλιός στο μοναστήρι, σωστό άρχετο ζωντανό γιατί ό γέρος και άρροστιάτης ήγούμενος ήταν και ξεμωραμένος και αγράμματος. Για όλα αυτά, τό δειλινό της πρώτης Κυριακής που βρεθήκα στο μοναστήρι έζητησα τη συντροφιά του πάτερ—Σισώη.

Ήξερα και τό δόλωμα καθόρα στην ταράτσα του μοναστηριού με τη μοναδική θέα, άπίθασα στο άπλάνιστο τραπέζι ένα μπουγάλι με ζονιόκ και δυό ποτηράκια, και έξαμα την πρώτη «φ έ ξ η» όταν ό Ζαφτούρας με πλησίασε: «φ έ ξ η» όνόμαζε ό πάτερ—Σισώης τό γεμισμα του ποτηριού, όπως τό άδειασμα τό όνόμαζε «χ ά σ η». Έτσι μπορούσε άφοβα νά όρμίζεται στον ήγούμενο ότι δεν έπινε παρά «τ η χ ά σ η κ α ι τ η φ έ ξ η».

Έιχα νά ζητήσω από τό ζωντανό αυτό άρχετο την έξήγησι για μιά χαριτική ειζόνα, που έιχα εύρει στο βάθος του ντουλαιού μου με παράσιση κάπως βέβηλη «τ ο φ ί λ η μ α τ ο υ κ ύ μ α τ ο ς».

— Δεν ξέρω, εύλογημένε, μου έιλε ό πάτερ—Σισώης, κάνοντας την πρώτη χαση, μιά στοχαζομιά ποιός θά την είχε κρύψει εκεί: αυτός ό μισολάβρος ό ν α υ α γ ό ς, τό καιρό που τον είχαμε κλεισμένον σ' αυτό τό κελλάι.

— Ποιός έινε ό ναυαγος πάτερ—Σισώη;

— Δεν έμειθε ακόμα τό ναυαγο; γατος κιόλας.

Και μου έδειξε κάτω σ' ένα βαραχάκι πολύ κοντά στη θάλασσα, καθισμένον με τό κεφάλι άκουμπισμένο στο χέρι του, τό Γαβριήλ το δοκίμο του μοναστηριού.

Ήταν ένας ψηλός και πολύ άδύνατος, έξαιρετικά καθαρός, γλωμος, με μάτια μεγάλη κασιτανό, θλιμμένα και άρητημένα, ήμερος και προθυμος, αλλά άμειλτος και απρόσιτος, ώστε δεν έιχα έως τη στιγμή εκείνη άνοιξει κουβέντα μαζί του.

— Μα αυτός, μου έιπε ό πάτερ—Σισώης, μόνον με τό καράβι του κοιβερνιαιζει και μου ίδειξε μέσα στη σιρωτή θάλασσα, πολύ κοντά στη στεριά, τό σκελετό του καραβιού, που και πριν έιχα ιδεί' δεν άπανταει ούτε στις γυναίκες που τον πολιορκούν' πληρωχωματισοες! Απο τότε που ή κακή μας τύχη τον έφριξε έδώ τον τρισκαταρατο, δε γυρίζουν πιά νά μās κοιταξουν.

Και σαν ή τύχη νάθελε νά βε' άιωση τά λογια του πάτερ—Σισώη, τη στιγμή εκείνη μιά νέα χωρική ψηλή, γεμάτη και ορδομάγουλη πέρασε σάν άστραπη από την ταράτσα και χώθηκε στο ήγουμενείο.

Την έιχα ιδεί και άλλη φορά και μου έιχαν λεί ότι έινε άνεμια του ήγουμενού και ότι τη λένε Βαρβόρα.

Ο πάτερ—Σισώης έμεινε με τό στόμα άνοιχτό, και με τά μάτια

καρφωμένα στην κλειστή πόρτα του ήγουμενείου.

Ήξερα ότι κουρτίζεται με τις γυναίκοκοιβέντες και του έιπα: — Συχνά έρχεται στο θέλιό της ή Βαρβόρα.

Έξούησε τό κεφάλι του.

— Αϊ, έιπε, για χάρη του βασιλικού ποτίζεται κι ή γλάστρα' μηδά έρχεται για τό θέλιό της!

— Άμ' για ποιόν πάτερ—Σισώη;

— Για ποιόν; για τό ναυαγό' άμ τι δά για μένα θάρθη ή για σένα! μεθύστακας έινε κι' ό άνδρας της, και τά σα' άβαλα—να με ουμα' άς κι' όλα—τί τά χροιάζεται!

— Κι' αυτή λοιπόν για τό ναυαγό! μās πώς σās ξεπεσε δώθε αυτός ό τρισκατάρατος, πατερ—Σισώη; έινε πολλά χρονια που τον έχετε;

— Κάμε μιά φέξη, εύλογημένε, και σου λέω, ά! στην πέτρα νά φυτρώνη τό άθνατο. Τρία χρονια, τρία και κάτι λιγο, ύστερα από τό ναυάγιο της Άντιγόνης, ώργοιμένη μερα, ώργισμένη. Τέτοια τρικυμία ύ ε πριν την έιχε ιδη κανείς, ούτε απο τότε πια την είδαμε. Τό κύμα έφθανε έως έδώ στην ταράτσα, ή όττρία έλεγες πως θά ξεθεμελιώη τους βράχους' έγώ τό δειλινό έιχα καταβεί για ψώνια στο χωριό.

Και μου έδειξε δεξιά στο γιαλό, εκεί που πέφτουν άπότομα οί άγριοι βράχοι, για να δώσουν τη θέσι τους σέ μια όμαλή χαριτωμένη παραλία, μου έδειξε τά λιγα κάτασπρα σπιτακια των ψαράδων, και έξακλούθησε.

— Έκει όλος ό κοσμος ήταν άνήτυχος και φοβισμένος, βάρκα δεν έλιπε καμια, αλλά τους τρόμισε τό στοιχείο' όλοι λέγανε «κάτι μεγάλο κακο θά γίνη στο πέλαο,» και συναγμενοι στο γιαλό, έκοιταζαν, δεν έιχαν άδικο' ένα καράβι φάνηκε κατα τη νοτια νά παραδέρνη μέσα στα κύματα, ό καπετάνιος κοίταξε νά ποντζάρη κατά τη στεριά, αλλά δεν ήξερε τά νερά και τώφερνε άπάνω στους βράχους' τό κύμα τώ προωχνε ακράτητα κι' άλύπητα από την πρύμη, πέντε άνδρες και μιά γυναίκα δικαζίνονται τώρα καθαρά, και ή όστρια έφερε τις άπελπιστικές τους φωνές και τους γοηρούς θερήνους ως τη στεριά' οί ψαράδες μιζήμενοι στο γιαλό φώναζαν κι' αυτοί, τους φώναζαν να δεσουν ένα σκοινιό σέ ξύλο και τη βάρκα στην άλλη άκρη' ό άέρας θάφερε τό ξύλο στη στεριά, και θα γύτωναν με τη βάρκα, αλλά ή όστρια δεν άφηνε τη φωνη νά φθάση ως τό καράβι' τους έ'αναν με νοήματα, δεν καταλαβαιναν' βάρκα νά ξεμυτίση από τό γιαλό, άδύνατον. Κάποια στιγμή ένας άνδρας έπεσε στη θάλασσα, ύστερα άλλος κι' άλλος' ή όστρια τους έσπρωχνε πέρα κατά τό βορηά' οί ψαράδες τρέξανε εκείθε γιαλό γιαλό, αν μπορέσουν νά τους οώσουν.

Τό καράβι τότε φαινόνταν ποτε βούλιαζε' τό σκέπαζε τό κύμα. Έγώ έτρεξα νάρθη στο μοναστήρι γιατί νύχιωσε. Άύλων την έπεράσαμε τη νύχτα κάτω στους βράχους, μη φέρη κανένα τό κύμα νά τον γλυτώσασε' ό ήγούμενος μόνος έμεινε άπάνω και γο-

